

De volwassen dieren van *Pharongomyia picta* (Meigen, 1824) voor het eerst in Nederland gevonden (Diptera: Oestridae)

door

BEN BRUGGE

Instituut voor Taxonomische Zoölogie (Zoölogisch Museum), Amsterdam

ABSTRACT. — The first records of adult *Pharongomyia picta* (Meigen) in the Netherlands are mentioned.

Op 9 juli 1976 verzamelde ik in de Boswachterij Ugchelen (Gld.) een vrouwtje van bovengenoemde soort. Het dier ging op het groene nylondoek zitten van een tent die we net opgezet hadden in een half open bos met onderbegroeiing van Zomereik bij „de Kooiberg”. Hoewel ik direct zag iets vreemds gevangen te hebben meende ik met een parasietvlieg (Tachinidae) van doen te hebben. Pas afgelopen voorjaar bij het nalopen van mijn verzameling herkende ik het dier als een Oestride. Met de tabel van Kabos (1960) determineerde ik het als *Oestris ovis* Linnaeus, 1758. Doch vergelijking met materiaal in de collectie van het I. T. Z. bracht aan het licht dat het iets anders was. In het eerste supplement op de Nieuwe Naamlijst van Van der Wulp & de Meijere (1907) wordt als tweede soort voor Nederland van de Oestridae vermeld *Pharongomyia picta* (Meigen). Deze was niet opgenomen in de tabel van Kabos. Via het deel van „Lindner” over de Oestridae (Grunin, 1966) kwam ik ook tot de conclusie dat dit het dier was dat ik verzameld had.

De soort was tot nu toe alleen als larve uit Nederland bekend (de Meijere, 1907, Jansen, 1961). De laatste auteur vermeldt dat *Ph. picta* veel op het Edelhert parasiteert. In het gebied waar ik dit exemplaar verzamelde komen alleen Reeën voor en geen Edelherten. Grunin (1966) vermeldt dat *Ph. picta* ook wel bij reeën voorkomt zodat dit ook hier het geval geweest zal zijn.

Het volwassen dier legt levende larven op of bij de neusgaten van de gastheer. De larven nestelen zich dan in de keel en omgeving en veroorzaken een behoorlijke pijn.

In het voorjaar worden ze door hun gastheer uitgeniesd en verpoppen zich in de grond. De gastheer zelf is er dan vaak vrij slecht aan toe, doch alleen jonge dieren sterven wel eens aan de gevolgen.

Ook het door Vestergaard (1981) als *Oestrus ovis* Linnaeus vermelde exemplaar van Terlet blijkt tot deze soort te behoren. Dus inmiddels zijn er nu twee volwassen exemplaren bekend uit Nederland. Er is uit ons land nog een derde Oestride bekend die ook bij de reeën leeft, maar hiervan zijn tot nu toe weer alleen de larven gevonden: *Procephenemyia stimulatix* (Clark, 1815) (Jansen, 1961). Het volwassen dier heeft een hommelmachtig uiterlijk en doet ook aan de Grote narcisvlieg *Merodon equestris equestris* (Fabricius, 1794) (Diptera, Syrphidae) denken door het geel-zwart gekleurde borststuk. Mogelijk komt er in Nederland nog een vierde soort voor van de Oestridae: *Cephenemyia auribarbis* (Meigen, 1824), (Grunin, 1966). Deze soort komt uitsluitend bij het Edelhert voor en is alleen te verwachten indien men destijds geïnfecteerde dieren geïmporteerd heeft en de horzel zich heeft kunnen handhaven.

LITERATUUR

- Grunin, K. J., 1966-1969. Oestridae. — *Fliegen palaearkt. Reg.* 64a: 1-97.
 Jansen, J. Jr., 1961. Enige opmerkingen over de horzels van de Nederlandse herkauwers. — *Ent. Ber., Amst.* 21: 165-167.
 Kabos, W. J., 1960. Tweevleugelige insekten — Diptera. VI, De Nederlandse dazen (Tabanidae) en horzels (Oestridae). — *Wet. Meded. K. natuurh. Veren.* 38: 1-16. Hoogwoud.

- Meijere, J. C. H. de, 1907. Eerste supplement op de nieuwe naamlijst van Nederlandsche Diptera. — *Tijdschr. Ent.* 50: 151-195.
- Vestergaard, D. A., 1981. Aantekeningen over Diptera in Nederland. — *Ent. Ber., Amst.* 41: 180-182.

Plantage Middenlaan 64, 1018 DH Amsterdam.

CATEPHIA ALCHYMISTA (DENIS & SCHIFFERMÜLLER) (LEP.: NOCTUIDAE). Op de bekende vindplaats te Echt vonden de heren Aben en Sentjens op 20 mei 1981 twee exemplaren van deze al weer jaren zeldzame vlinder. Voor het laatst noteerde ik de soort in 1974 en wel 17 exemplaren te Echt en één te Linne (*Ent. Ber., Amst.* 35: 103), maar de goede jaren (met tientallen vlinders) waren toen al lang voorbij.

Het is toch wel verheugend, dat *alchymista* zich heeft weten te handhaven, ofschoon op de vindplaats zeer veel eiken geroid zijn (al zal dat niet de enige reden van de sterke achteruitgang zijn).

A. W. P. Maassen, Julianastraat 2, 6065 AM Montfort.

AANKONDIGING VAN HET TWEDE EUROPESE ENTOMOLOGEN CONGRES

Nadat met veel succes in 1978 het eerste Europese Entomologen Congres werd gehouden te Reading, Engeland, volgt nu hier de eerste aankondiging van het tweede congres, dat gehouden zal worden te Kiel, Duitsland, en wel van 27 september tot 2 oktober 1982. Het congres wordt verzorgd door de „Deutsche Gesellschaft für allgemeine und angewandte Entomologie”.

Het congres biedt mogelijkheden tot voordrachten (van maximaal 15 minuten, inclusief discussie) en poster-plaatsing, en wel in 18 secties: functionele morfologie, taxonomie en evolutiebiologie, biogeografie, oecologie en populatiebiologie, gedrag en feromonen, sociale insecten, fysiologie en biochemie, parasieten en parasitoiden, Europese bos-oecosystemen, Europese landbouw-oecosystemen en landbouw-insecten, resistentie en neveneffecten van landbouwchemicaliën op soorten en oecosystemen, voorraadsbeschadigers, resistentie van planten tegen insecten, moderne methoden van biologische plaagbestrijding, medische entomologie, biologische plaagbestrijding en geïntegreerde oogstbescherming, natuurbescherming van soorten en oecosystemen, en „overige”.

De kosten van deelname bedragen DM 100,—, voor studenten DM 50,—. Dit bedrag dient uiterlijk 15 juni 1982 gestort te zijn op de rekening van de Deutsche Gesellschaft für allgemeine und angewandte Entomologie, 608 920 bij de Sparda-Bank Hamburg EG (voor rekening BLZ 206 905 00). Voor onderkomen kan men desgewenst gebruik maken van appartementen in het vakantiecentrum Holm dat op 25 km van Kiel aan de Oostzee ligt. Het vervoer naar het congres is bij de congresprijs inbegrepen; de kosten van overnachting (incl. ontbijt) variëren van DM 26,— tot 67,— per persoon per nacht.

Opgaven hiervoor dienen te worden gericht aan het Ferienzentrum Holm Verw. — GmbH, 2306 Schönberg/HOLM, BR Duitsland. Ná 1 oktober sluit het vakantiecentrum, en kunnen de appartementen niet langer worden gehuurd. Voor belangstellenden ligt uitvoeriger documentatie ter inzage in de bibliotheek. Door de late bekendmaking van het congres is het niet meer mogelijk om tijdig bij de Uyttenboogaart-Eliassen Stichting een eventuele deelnamesubsidie aan te vragen. In overleg met het bestuur van de UES delen we mee dat aanvragen, uitsluitend voor dit congres, een speciale behandeling zullen krijgen: eventuele aanvragen moeten worden gericht aan de secretaris van de UES, per adres bibliotheek NEV, en moeten daar uiterlijk 18 mei binnen zijn. Overigens verwijzen wij naar p. 73 van het Jaarboekje; het daarin genoemde formulier is bij de bibliotheek verkrijgbaar. — Red.